

Tülisid lahendades rahulikuma maailma poole

Töötöa eesmärk on tutvustada rahuhariduse põhimõtteid ning julgustada osalejaid mõtlema konfliktide põhjuste ja rahu saavutamise viiside üle.

Sihtgrupp
14+

Aeg
1h 35min

Õpiväljundid

- Teab mõisteid “konflikt” ja “rahu” ning suudab nende tähendust eri kontekstides selgitada.
- Mõistab, kuidas erinevad vaated ja hoiakud võivad inimeste vahel konflikte tekitada.
- Mõistab, et teiste arvamuste ja vaadete austamine on oluline rahu säilitamiseks.
- Suudab analüüsida näidisjuhtumeid ja välja pakkuda võimalikke konfliktide lahendamise viise või ennetamise strateegiaid.
- Mõistab, kuidas igaüks saab, läbi teadlikuma ja sallivama suhtumise, panustada rahulikumas maailma

Ettevalmistus

- Töötöa läbi lisamaterjalides olev informatsioon, et oskaksid töötöa käigus paremini noorte küsimustele ja tõstatuvatele teemadele reageerida.
- Valmista ette suur paber vms, kuhu saab nähtavalt kirja panna tänase töötöa reeglid. See on oluline, et noored tunneksid, et viibivad vaimselt turvalises keskkonnas.
- Prindi välja näidisjuhtumite kirjeldused vastavalt rühmade arvule.

Oluline meeldetuletus läbiviijale!

Hoolimata sinu enda hinnangutest teema suhtes, on töötoa eesmärk hariduslik ja arutlev. See tähendab, et on oluline noort mitte hukka mõista või maha teha ka siis, kui tema hoiakud ja arvamused sinu omadest täielikult erinevad. Tugev vastandumine võib viia noore kaitsepositsiooni, mis takistab töötoa eesmärgi saavutamist!

Sissejuhatus (5-10 minutit)

Tutvusta end ja teemat lühidalt. Selgita, et selle töötoa eesmärk on tutvustada rahuhariduse põhimõtteid ning panna mõtlema, kuidas saaks erinevaid konflikte paremini lahendada. Rõhuta, et:

- Tegemist on turvalise ruumiga. Kiusamist, maha tegemist ei aktsepteerita.
- Ruumis räägitu ei lähe ruumist välja. St, rääkida võib töötoas õpitust, aga mitte kaaslaste räägitud nende enda või tuttavate isiklikest asjadest.

Paku noortele välja ka võimalust ise töötoa reegleid kokku leppida. Olulised kokkulepped pange kirja ja nähtavale kohale ruumis.

Sissejuhatav arutelu (30 minutit)

Jaga töötoas osalejad kuni 4-liikmelistesse gruppidesse ja palu neil grupis arutada 15 minuti jooksul järgnevate küsimuste üle:

- Mis on konflikt?
- Mis on rahu?
- Kas rahu jaoks on tarvilik see, et kõik inimesed on samal arvamusel?

Pärast grupitöid arutage suures ringis, milliste mõteteni jõuti.

Sisuosa (40 minutit)

Jätkake tööd gruppides. Jaga gruppidele laiali näidisjuhtumite kirjeldused (lisa 2). Ülesandeks on 30-minutilise grupiarutelu käigus pakkuda välja võimalikke lahendusi sellele, kuidas saaks tekkinud konflikti lahendada või ennetada.

Tugiküsimused, millele mõelda:

- Millised põhimõtted on konflikti osapooltel?
- Milliseid eelarvamusi või eeldusi konflikti osapooled väljendavad?
- Kas need eeldused on põhjendatud?
- Kas konflikti on võimalik lahendada nii, et pole oluline, kellel on õigus, kuid olukord saab siiski lahenduse?
- Mida on sellest olukorrast õppida?

Lase igal rühmal valida üks näidisjuhtum, mille lahendusi kogu grupiga jagada. Arutage, milliseid järeldusi nendest juhtumitest konfliktide ja rahu kohta teha saab?

Kokkuvõte (15 minutit)

Küsi osalejate käest, kas nendes juhtumites ja aruteludes leidis uusi mõtteid, millest ka osalejad ise midagi õppisid? Kui jah, siis mida?

Miks on oluline, et sellised konfliktid saaksid lahenduse?

Kuidas saab igaüks meist panustada natuke rahulikumas maailma?

Lõpetuseks palu igal osalejal nimetada üks mõte tänasest töötoast.

Lisamaterjalid

LISA 1

Mõiste selgitus

Rahuharidus (inglise keeles "peace education") keskendub rahule, konfliktide ennetamisele ja rahumeelsele lahendamisele ning ühiskonna sallivuse suurendamisele. Selle eesmärk on arendada inimeste oskusi ja teadmisi, mis võimaldavad neil teiste inimestega rahumeelselt koos elada ning konflikte vägivalda kasutamata lahendada.

LISA 2

Näidisjuhtumite kirjeldused

Juhtum 1:

Kristel jumalat ei usu ning teeb sotsiaalmeediasse posituse selle kohta, et igaüks, kes on usklik, peab olema rumal ja harimatu, sest ükski tark inimene ei saa selliseid muinasjutte uskuda. Seda postitust loeb tema kristlasest tuttav Anu ning haavub. Ta ei suuda uskuda, et Kristel sedasi öelda ja arvata võiks. Solvumisest kirjutab Anu Kristeli postituse alla kommentaari, kus halvustab seda, et Kristel usklik ei ole. Sellest tekib sõnasõda, mis läheb järjest inetumaks ning mõlemad pooled solvuvad ning vihastuvad järjest rohkem.

Juhtum 2:

Klassi tuleb õppima uus poiss Jack, kes on mustanahaline. Tema klassivend Peeter kasutab vahetunnis Jackist rääkides sõna, mida teistes keeltes ja kultuurides solvavaks peetakse. See häirib väga Tambetit, kes ütleb Peetrile, et ta on nõme rassist ja temasugused ei tohiks üldse elada. Peeter vihastab selle peale väga ja kaitseb end väitega, et see sõna on eestikeelne ning Tambet on lihtsalt liiga loll, et sellest aru saada. Puhkeb suur tüli, mida kuuleb pealt ka Jack.

Juhtum 3:

Amanda kohta räägitakse kooli peal, et ta on lesbi või trans, sest talle meeldib kanda poisilikke riideid. Vahel hüütakse talle vahetundides selle kohta käivaid solvavaid märkuseid ning see teeb Amandale haiget. Ühel hommikul ütleb uus õpilane Simon Amandale, et tal on lahe särk, mis ajab Amanda endast täiesti välja, sest ta on kindel, et tegemist on järjekordse mõnitamisega. Ta hakkab Simoni peale karjuma ja ei lõpeta enne kui sekkub õpetaja.

Lisamaterjalid

Rahuharidus – noortevaldkonna vastuskirjad

Peace Education for Youth: A Toolkit for Advocacy and Planning

Vanessa Andreotti loeng: Rahuharidus